

SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 158.

V Ljubljani, v soboto 13. julija 1889.

Letnik XVII.

Fr. Ser. Metelko.

Sto let bode jutri, kar je rojen bil mož, ki se šteti sme med Slovenije stebre, in ta mož je Fr. Ser. Metelko, rojen 14. julija 1789 v Škocijanu pri Dobravi (St. Cantian bei Gutenwerth) na Dolenjskem. Živel je ter se učil v znameniti dóbi francoski; učiti jel je in spisovati o slovenščini v časih, kateri so jako pomenljivi v zgodovini slovenskega naroda. Ker je bil Vodnik nekaj že v letih, nekaj pa v zaméri, postane leta 1817 Metelko prvi očitni učenik slovenskega jezika; po Vodnikovi smrti (8. januarija 1819, ne 18., kakor je nekaterikrat bilo brati) postane kranjski tolmač — za cesarske nemške ukaze in deželnega vladarstva razglase in razpise — ter leta 1822 prvi poprosi, naj deželno vladarstvo dá popisati krajevna imena po Kranjskem; bil je za Vodnikom tudi začasni učenik laškega jezika na liceji, pa slovenskega pripravnikom za ljudske šole na kmetih.

Slovenščino je razlagal po štiri ure na teden bogoslovcem drugega leta, a smeli so poslušati hoditi tudi učenci iz liceje. Mej prvimi učenci sta mu bila Koseski in Prešern. Podučevati je jel po nemški, leta 1825 priobčil svoj „Lehrgebäude der slowenischen Sprache“ itd. Kaj in koliko je spisal, s katerim vspehom, kolike pomembe je njegova dóba v našem slovstvu, to je natanko opisal naslednik njegov, prof. J. Marn v „Učiteljskem Tovarišu“ leta 1871—1873, ali posebej v „Jezičniku“ IX.—XI. leto. Škoda, da je ta letnik že popolnoma pošel! Ako ne bi ga pisatelj sam, naj bi ga vnovič dala na svetlo „Matica Slovénka“. Popisane so ondi vse knjige Metelkove, vzlasti zanimljivo „Abecedna vojska“ ali „Črkarka pravda“, „Nasledniki Metelkovi pa Metelčice nasprotniki“, „Delovanje slovensko pred letom 1848 in naslednja nova dóba“ itd.

Leta 1849 je prestopil Metelko za učenika na gimnazijo, učil nekaj časa od IV.—VIII. razreda, od leta 1854—1855 samo še v VII. in VIII. razredu; a godilo se mu je naposled kakor Vodniku, pa je, kakor le-tá, tudi on mladine preširna dejanja pripisoval le njeni lahkomisljenosti. Umaknil se je

v pokoj leta 1857, posavljen z zlatim križcem s krono za zasluge v slovstvu slovenskem. Deloval je natihoma do svoje smrti 27. decembra 1860. Sloveča je njegova oporoka. Kakor po književnih delih, tako slovi še vedno in bode slovel Metelko po dobrotnih ustanovah za uboge sirote, za učence in učitelje, zlasti tiste, kateri se spridoma pečajo s slovenščino in sadjerejo. Spomenik ima sicer na ljubljanskem pokopališču, ki je pa tako nizek in tako leze v zemljo, da ga je že težko najti. Mestna občina naj bi pač poskrbela, da se omenjeni spomenik dostojno popravi tolikemu dobrotniku bele Ljubljane. Morda tudi v rojstvenem kraju postavi Metelku ob ugodnem času kako spomenico „Pisateljsko društvo“? Prav in spodobno bi bilo, ker res je, kar je čitati na nagrobnem spomeniku pri svetem Krištofu na dveh straneh o Metelku, n. pr.:

„Bil v življenji je prijatelj ubožnih,
Rad natihoma delil dobrote,
Ves priprost v okoljčinah premožnih,
Dede svoje storil je sirote.“

Mašnik, svete vere je učil resnice,
Mili jezik naš oteval iz tamnice,
Mati Slava bode dobro ga pomnila,
Dokler nje beseda bo govorila.“

Goriške razmere.

(Izviran dopis.)

Kakor je bila Vodnikova slavnost v beli Ljubljani pravi narodni praznik, takisto je bila slovesnost „Bralnega in podpornega društva“ goriškega dne 7. t. m., ko se je blagoslovila krasna zastava omenjenega društva, za vso Primorsko pravo narodno slavlje in praznik. Nič ni pomagala spletarija naših zagrizenih nasprotnikov-irredentistov, nič ni dosegel protest goriškega magistrata, celó pod goriško čitalnico položena bomba in najpodlejše in najnavadnejše do zdaj rabljeno sredstvo, namreč pretilna pisma in črnenje hiš, v katerih Slovenci stanujejo, niso vspela, temveč se je narod složno, redno in neustrahljivo zbral v Krameršičevi gostilni, vdeležiti se narodne slovesnosti.

Slavnost se je nepričakovano mirno in sijajno zvršila. Ne bodem Vam na drobno opisaval ginljivega obreda, s katerim se je društvena zastava blagoslovila, ne navdušenih a prav duhovniških govorov gg. Klavžarja, Mandiča in drugih, ne istinito katoliških molitev društvenega predsednika, k časti sv. Cirila in Metoda, za mir in edinost, za presvetl. cesarja itd., nočem opisavati banketa in sijajnega koncerta, — o tem Vam bode vže „Soča“ natančno poročala — ampak moj namen je pokazati, kakó sodi o tej naši slovesnosti — konservativni. Slovencem popolnoma pravični Italijan, bivši goriški župan, advokat K. Doliač. Tu Vam pošiljam prevod njegovega članka v 55. številki katoliškega lista „L' Eco del Litorale“, ki slóve:

„Znane so nam bile podkurne agitacije, posebno nekaterih listov, da bi se zabranilo blagoslovljenje te zastave v Gorici. Ker šteje naše mesto med svojim prebivalstvom več ko eno šestino (po zadnji ljudski štetvi, a v resnici eno tretjino) narodnosti slovenske, in ker vemo iz domače zgodovine, da je bil od prvega začetka en del njegovega prebivalstva slovenski, pomešan z Italijani, Nemci in majhno naselbino Judov, dobro vedoč, da je prav malo družin, ki sestavljajo njega prebivalstvo, da bi ne imele med svojimi v zgornji ali v stranski vrsti sorodnikov slovenske krvi, da se torej Gorica, akoprav je sedaj prevalentno (prevladajoče) italijanska, ne sme ekskluzivno (izključljivo) nazivati italijanska, zatorej smo mislili, da je najbolje molčati o protislovenskih agitacijah, vedoč, da pametnejši in inteligentnejši Italijani ne odobravajo takega postopanja, in da bi italijanski liberalci, ki smrdijo po irredentizmu, ne imeli povoda nam očitati, češ, da bi bilo naše zadržanje vzrok mogočih preprirov med obema skrajnima strankama.

Zdaj smo zadovoljni, da se je slovesnost mirno izvršila v kljub besnemu in nespametnemu nasprotovanju; samó to nas boli, da je neki nepristranski opazovalec mogelsklepati, da so Slovenci, akoravno spadajoči k narodnosti, ki nema še popolno razvite omike, pokazali več razuma, previdnosti in olike, kakor italijanski liberalci, ki se nosijo kot učitelji izobraženja in olike.

LISTEK.

V župnem arhivu.

(Potopisna črtica iz dijaškega življenja.)

V zapisniku, v katerem sem vestno vse zabeleževal, kar se je meni in mojemu tovarišu prigodilo na potovanji v dijaških letih, čitam tudi to-le: „Deževalo je od jutra do popoldne in nikamor nisva mogla naprej zaradi slabe ceste. Oj, to je puščoba na svetu! O radostno potovanje!“ — Dalje sem zaznamoval, kako sva se v tem slabem vromenu zabavala, in to je tudi predmet moji črtici.

Dež na potovanji je najneprijetnejši dogodek, zlasti če je človek na tujem in ne vé, s kom bi se zabaval. Nekaterikrat sva prebila tako vreme pod kakim košatim drevesom, kjer sva čitala knjige, katere sva nosila seboj; drugekrat zopet posedavala sva pol dne pri vrčku piva in sva zbog dolgočasja lovila — muhe.

In kaj je početi v vasi? Po cesti in stezah se je vdiraló, v krčmi kričala sta dvojčka, zunaj ostati ni bilo možno, ker se je strahovito bliskalo in je

na nas lajala tolpa vaških psov. Kam torej? Kje prebiti burni dan?

Misli najine so bile uprte v ljubko pobeljeno župnijo tik cerkve. Ondi bi bilo še najbolje. Radovednost najina bi se polegla, sedela bi lepo na suhem, opočila na kanapeji — toda kako neki tja priti? S kakim dostojnim in prikladnim izgovorom? Kmetom sva se vže še lahko izgovarjala, toda na fari to ne bode šlo tako hitro. Gospod župnik se je tudi šolal in pozná dobro dijake in njih vesele napade. Hitro bi spoznal zvižajo, in godilo bi se nama nečastno na suhem. Osramotena bi bila lahko, ker nisva takoj govorila istine in po pravici.

Ko jame gosteje deževati, dé mi prijatelj: „Pojdiva, se bova vže odrezala! Saj sva dijaka!“ Greva torej okolo gróbjá preko bujnega vrta pod okno in pozvoniva.

„Lepo te prosim, kaj pa počenjaš?“ vprašam prijatelja.

„Zanašaj se náme“, odgovori mi.

Vstopiva. Dekla naji véde v sobo. Prijatelj moj kakor mačka vohuni in se zleca na vse strani, iskaje ugodnega predmeta za izgovor. Ko ugleda

bogato knjižnico, prešine ga nepopisno veselje, kajti uganil sem takoj, kaj namerava in kake misli ga obhajajo.

Gospod župnik P . . . . t, kakor sem pozneje zvedel njegovo ime, prijazno vsprejme oba, premočena do kože. Še vpraša naji nič ne, česa iščeva, ter se jame z nama razgovarjati kot star prijatelj. Vendar iz njegovih besed bilo je znati, da bi bil rad vedel, „zakaj sva ga počastila z najinim obiskom“.

„Velečastiti gospod župnik“, jame moj tovariš, „slišala sva, da ste velik prijatelj in ljubimec knjigam in da imate veliko zbirko zgodovinskih spisov. Ta-le moj prijatelj zategadelj in iz tega namena potuje, da pregleduje razvaline starih gradov, po starih graščinah išče in zasleduje zgodovinske vire ter nabira spomenike in narodno blago med priprostim narodom. Zaradi tega vas, veleč. gospod župnik, uljudno prosiva, izvolite dovoliti, da smeva pregledati spomensko farno knjigo.“

Gospoda župnika je veselila ta marljivost mladih dijakov ter ju pričné izpraševati. Uveriva se takoj, da je poznavatelj in veščak svetovne in domače po-

Slovesnost se je vršila dostojno in pobožno in ob enem kakor neka patrijotična demonstracija avstrijska, brez najmanjšega nereda v kljub neprimernim slutnjam našega šibkega mestnega starištvstva.

Otvorni govor bil je zmeren in pomirljiv. Ako se premisli, da je Gorica glavno mesto male pokrajine, katera šteje dve tretjini Slovencev in eno tretjino Italijanov, bodemo se prepričali, da je treba mirnega skupnega življenja med Slovenci in Italijani v obrambo najvažnejših skupnih interesov.

Kdor izziva in vzdržuje vojsko med tema narodoma, je v naših očeh sovražnik Gorice: neumen, če ne razumi posledic, zloben, če je previdi in ne skuša zabraniti jih.

„Corriere“ primerja slovesnost preteklega nedelje in ono rokodelskega društva (italijanskega) pretekli september se zvršivšo. Gotovo je, da bi tisoči Slovencev iz okolice Gorice bili preplavili in da oni dan bi bil glasen, ako bi se bila slovenski slovesnosti dovolila enaka prostost.

Zvečer so nekateri fanatiki, takozvani italijančiči, hoteli početi neko demonstracijo, a bili so od redarjev ugrabljeni in zaprti.

Glejte! to so vam junaštva naših italijanissimov. — Še ene razlike med slovensko in italijansko slovesnostjo se hočemo spominjati. Slovenci so se javno sklicevali na svoje avstrijsko državljanstvo in na zvestobo do presvetl. našega cesarja; videti je bilo razobešenih mnogo rumeno-črnih zastav. Pela se je avstrijska himna, dočim ko se je druga (italijanska) slovesnost označevala s tem, da se je popolnem opustila vsakatera avstrijska demonstracija. — Tako piše Italijan, Avstrijan, katoličan. Žalibog, da šteje Gorica in sploh Primorsko malo takih mož, ki se ne ustrašijo povedati resnice in pravice v prid Avstriji in v prid tlačnega naroda slovenskega. Mlajši rod je ves otrovan; ne samo pobalinstvo in šolska mladina, tudi višji razredi socijalnega in političnega življenja, da celó ženski spol — se pripravljajo italijanskemu Molohu. Skrajni čas torej, da se je vreme ob Adriji spreobrnilo!

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. julija.

Notranje dežele.

Predvčerajšnjega delegacijskega obeda so se vdeležili tudi češki delegati dr. Fanderlik, dr. Steidl in grof Wolkenstein. Cesar je najprvo govoril z obema predsednikoma in ministri, potem pa je naravnost stopil proti dr. Fanderliku ter pričel resno z njim govoriti o čeških deželnozborskih volitvah. Cesar je rekel med drugim: „Za češko inteligencijo je testimonium paupertatis, da pusti tako ná-se vplivati fraze.“ Vlada je konečno izrazil nado, da bodo moravski kmetje pri volitvah prihodnjega leta bolj previdni. — Tudi mi to upamo gledé — Kranjske.

FML. Albori, katerega imenujejo razni listi kot Pretisovega naslednika, je sedaj načelnik generalnega štaba pri lvovskem armadnem koru. Kot tržaškega namestnika so Alborija imenovali že pred leti, toda neutemeljeno. Ali ima ta vest sedaj boljše podlago?

„N. F. P.“ proslavlja **Grégrovo politiko** ter pravi: Nemci nimajo nikakoršnega povoda, da bi turovali zaradi mladočeškega radikalizma. Če so Mladočehi nevarnost, nevarnost so le za Taaffejevo vlado, ne pa za Nemce.

vestnice ter sva bila v zadregi, ko bi le kaj takega vprašal, česar vedla nisva ali se pa ne učila. Moj poredni prijatelj se je vedno skliceval náme, da sem vže nekoliko gradov in graščin opisal v lep-slovnih slovenskih listih, da sem se pečal z numismatiko in heraldiko in enakimi rečmi, koje so bile záme „španjska vás“. Še sanjalo se nama ni, da imava pred seboj izbornega numismatika, čegar zbirko je pozneje, po njegovi smrti, kupil deželni zbor kranjski od matere njegove, menda za 1200 gl., ki je bila pa vredna med brati 3—4000 gl., ter jo vložil v „Rudolfinum“. Samega strahu in bojazni sem torej koprnel ter svojega tovariša vedno drezal, naj molči in ne spravlja v zadrege.

„Pod kakim imenom, dovolite, pišete zgodovinske članke?“ vpraša župnik.

„Oprostite, on je preskromen in se ne podpisuje. Vedno mu pravim in prigovarjam, da to ni prav zánj, ker zdaj ni znan med svetom. Vidiš, ko bi se bil podpisaval na svojih črticah in člankih, koje objavljáš, zdaj bi te dobro poznal gospod župnik“, izgovarja in olepšava me prijatelj, v duhu se smeje moji bojazni in zadregi.

Vnanje države.

Iz Rima se poroča: Italijanski kardinali so papeža **Leona XIII.** opozorili na nevarnost, ki preti cerkvi, ko bi mej svojim slučajnim preganstvom umrl v inozemstvu. Italija bi potem ne pustila, da bi se v Rimu sešel konklave, ravno takó pa bi tudi ne dovolila, da bi prišel v inozemstvu izvoljeni papež v Rim ter zasedel Vatikan. — V Vatikanu sedaj prodajajo več gala-yóz in karos, ker jih ne potrebuje več sv. Oče.

Ruski car je od pravosodnjega ministra **Mannasseina** izgotovljeni postavni načrt potrdil, po katerem se odpravijo telesne kazni (palica), dosedaj veljavne za kmete v baltičkih provincijah. Z mnogih stranij so sicer prigovarjali carju, naj ne razveljavi te ostalemu ruskemu kazenskemu zakonodajstvu nasprotujoče naprave, toda ves trud je bil zastonj. Na carja so pri tem sklepu menda najbolj vplivala uvaževanja političnega značaja.

V Bernu so **švicarski** delavci priredili veliko izjavo zoper **Nemčijo** in zoper švicarskega generalnega pravdnika. Vsa delavska društva z ženami in otroci so dvakrat šla po mestu. Na čelu spreveda je šel mož, ki je nosil štirivoglat zaboj z napisom na eni strani: „Zvezek dolžnostij generalnega pravdnika“, na drugi strani pa podobo Bismarckovo z besedami: „Mi se bojimo le Boga in socijalnih demokratov.“ Da švicarske oblasti dopuščajo take izgrede ravno v sedanjem času, je vse bolj kot diplomatično.

Vzlic vsem preklicem **francoskih** poluuraadnih listov se bodo splošnje volitve vendar vršile že dné 18. avgusta. V ministerstvu notranjih zadev je že vse pripravljeno ter tudi zapis ministerskih kandidatov gotov; uradno pa se bo ta naredba objavila še-le v zadnjem trenutku. — Senat je predvčeraj zaključil glavno razpravo o proračunu, potem pa je potrdil postavni načrt o panamskem prekopu z dostavkom, da se mora zadeva še enkrat vrniti zbornici. Tudi v proračunu je sklenil več prememb, tako da bo morala zbornica še enkrat obravnavati o proračunu. Potem je senat preložil zasedanje do jeseni. — V zbornici je **Laguerre** ostro napadel ministra **Constansa** in zborničnega predsednika **Méline-a**, ki ga je dvakrat pozval k redu ter mu vzel besedo. **Laguerre** vzlic temu ni hotel zapustiti odra. Seja se je pretrgala. Ko se je zopet pričela, sedel je **Laguerre** še vedno na svojem mestu. Vsled tega je zbornična večina **Laguerre-a** izključila ter se je seja preložila na drugi dan.

V jeseni se bo v Bruslji vršila pod častnim predsedstvom kralja **Leopolda** nova **afriška konferencija**. Francija in Italija sta že pritrđili vdeležbi, Anglija in Nemčija pa sta sprožili dotično misel. Glavni namen temu posvetovanju bo spopolnjenje Kongo-pogodbe, ki prepevuje trgovino s sužnji. Obravnavalo se bo tudi o uvažanju orožja, streliva in špirita.

Že večkrat smo povdarjali, kakó v **Italiji** zadnji čas rogovilijo irredentovci in njihova glasila. Na **Cavallottijevo** protiavstrijsko interpelacijo je **Crispi** jako pohlevno odgovoril. „Pol. Corr.“ sicer zatrjuje, da se to strastno rovanje zoper mirovno zvezo gnusi mirno mislečemu in poštenemu prebivalstvu, toda zakaj pa v zbornici nikdo v imenu teh „mirno mislečih in poštenih“ Italijanov ne protestuje zoper irredentovski škandal? Odgovor ni težaven: Zaradi tega, ker zbornica v svoji sedanji sestavi nikakor ni prava zastopnica italijanskega naroda ter je na tihem sama — irredentovska.

V **španjskem** parlamentu so se minoli teden vršili burni prizori ter so se poslanci celó s palicami obdelavali, kakor smo to že nedavno poročali. Stvar ta pa ni bila mimogredočega pomena, marveč bo imela važne posledice. Toliko je gotovo, da se je kraljica-vladarica posvetovala s **Canovasom**, vodjo konservativne opozicije. Slednji je vladarici priporočil, naj sedaj še ne imenuje konservativno ministerstvo, marveč liberalno prestopno pod **Jovellarjem** in **Camposom**, ali **Alonsom Martinez-om**.

Da bi se vsaj nekoliko zahvalil svojemu prijatelju za njegovo izvestje o moji osebi in mojem delovanji, pohvalim ga istotako nasproti gospodu župniku, rekoč, da je jezikoslovec, in da se uči naenkrat mnogim, zlasti slovanskim jezikom. Gospod župnik ga takoj pobara o tem in onem narečji, sevéda je prijatelj mene hotel z očmi kar prebósti.

Uvedena sva bila na to v knjižnico; tu nama gospod župnik predloži velike folijante v koževih platnicah in s kovinastimi sponami.

O počitnicah pa midva še pomišljala nisva na učenje, ali tu sva bila torej obsojena k celodnev-nemu čitanju starih, slabo pisanih knjig. Zunaj je dež vedno silneje lil, a v sobi nama je bilo dobro. Nekaj časa sva tedaj čitala, kramljala, šepetala in stikala po sobi. Potem sva pregledovala podobe in slike, gledala skozi okno in se zlecala.

Gospod župnik pride v sobo pogledat, kaj delata povestničarja, baš v istem trenutji, ko priteg- neva k oknu črešnjevo vejo in slastno oberava — črešnje. Dasi sva hotela na obed v krčmo, morala sva vendar ostati na tari pri gostoljubnem župniku. Zeló je nama ondi bilo všeč. V jedni uri je ponehal

Izvirni dopisi.

Iz Polja, 9. julija. Včeraj, 8. t. m. doživela je župnija poljska dan, kateri nam bode ostal vedno v najlepšem spominu. Prevzvišeni gospod knezoškof odločili so namreč včerajšnji dan za deljenje svete birme pri nas.

Dolgo časa pripravljalo se je že vse, da se vredno sprejme in pozdravi višji duhovni pastir. Z veseljem pletle so dekleta vence, mladeniči pa so postavili pred cerkvijo in župnim dvorom ne manj kot osemindvajset krasno ozaljšanih mlajev. Vsa čast tudi vrlima gospodoma nadučitelju **Fr. Kavčiču** in učitelju **E. Müllnerju** za obilni trud in delo. Delala sta v ponedeljek ves prosti čas in še celó v noč, da se prav izrazim, kakor dva „težaka“; po dnevu krasila sta slavoloke z venci in zastavami, in po noči delala sta napise za slavoloke, katerih je bilo šest. Napis na prvem slavoloku glasil se je: „Hvaljen bodi, kdor pride v imenu Gospodovem!“ Na drugi strani pa: „Gospod je moč svojega ljudstva in varuh svojega Maziljenca.“ Na drugem slavoloku svetile so se naslednje besede: „Pri Gospodu je moč, in Tvoj blagoslov pridi nad Tvoje ljudstvo!“ Na drugi strani: „Junško se držite, in potrdi se srce vsem, ki v Gospoda upate.“ Šolsko poslopje je bilo nadičeno z venci, mlaji, cesarskimi in narodnimi zastavami. Tudi s sosednjih hiš vihrale so narodne zastave. Jako ukusno je bil okrašen župni dvorec; izmed zelenja in vihrajóčih zastav svetile so se besede: „To je dan, ki ga je Gospod naredil; radujte in veselite se v njem!“ Na pokopališči in nad cerkvenimi vratmi je bilo mnogo vencev in zastav, delo deklet in mladeničev iz Verč. Pred cerkvenimi vratmi stal je slavolok z napisom: „Pridite, otroci, in poslušajte me, strah Gospodov vas bom učil!“ Vse je bilo v najlepšem redu; veselo pritrkavanje zvonov na predvečer naznanjalo je bližnji in daljni okolici, da bode prihoduji dan velik praznik v naši župniji. V torek zjutraj na vse zgodaj je prihitelo obilno ljudstva iz cele župnije, da vidi mili obraz visokega gósta. Vse je bilo pripravljeno pri prvemu slavoloku: šolska mladina s svojo zastavo, duhovščina iz bližnjih župnij, župan z občinskimi svetovalci itd.

Zaželjeno smo čakali, kdaj naznanijo za to pripravljene topiči na Studencu z mogočnimi glesovi, da se bližajo prevzvišeni knezoškof.

Ob polu osmi uri zagromé topiči na Studencu, in nestrpno smo pogledovali, kdaj pridrdrá voz. Ko se pripeljejo na mesto, kjer je stal prvi slavolok, izstopijo iz voza ter sprejmejo pozdrave od strani častite duhovščine, potem pristopi k višjemu pastirju belo oblečena šolska deklica v družbi treh belo oblečenih deklic in izroči krasen šopek z besedami:

„Prevzvišeni gospod knezoškof, Vaša ekscelencija! Dovolite, da Vas v imenu šolske mladine fare poljske tukaj prav pristrčno pozdravim. Podajam Vam ta šopek v znak globoke udanosti, pokorščine, ljubezni in vernosti. Prosim Vas preponižno, Vaša ekscelencija, blagovolite ga milostljivo sprejeti in nam podeliti Svoj blagoslov.“

Gljnljivo je bilo videti krasen prizor; pogumno je deklica govorila svoj pozdrav, gledajoč visokemu gospodu v smehljajoči se obraz.

(Dalje v prilogi.)

dež in solnce se je milo prikazalo na nebu. Skoro ustrašila sva se je. Dovoljenje, prebirati in listkati v folijantih ves dan, in zdaj pri solnčnem svitu probudi se v obeh z nova hrepenenje po potovanji. Kaj početi? Kako se hočeva izgovoriti?

Toda dobri gospod župnik, kakor bi naji razumil in poznal najino slabo stran. Po obedu nama sam pomore iz zadrege.

„Dež je ponehal, dijaka, in po dežji je prijeten sprehod. Tudi sam grem na polje. V naši spomenski knjigi ni dosti zanimljivostij. Iskala bi zastonj. Do večera dospeta v mesto, ondi je mestni arhiv. Ko bi tudi ondi deževalo, zabavala se bosta v njem izborno.“

Molcé pogledava jeden družega in pritrđiva, saj je bil gospod župnik tudi dijak. Poznal je naše muhe. Hoteč skočiti v knjižnico po izpiske, dá nama gospod župnik po jeden iztis opisa in zgodovine celega kraja v spomin. Spremi naji in se srčno poslovi.

Mestni arhiv pa nisva obiskala, ker je bilo vreme prekrasno.

A. S.

Potem je pozdravil g. župan z odborom častne prihodnike in začel se je pomikati sprevid v župni dvorec. Šolska mladina je bila lepo razvrščena na obeh straneh ceste kot častna straža.

Točno ob 8. uri je bila sv. maša, po sv. maši bilo je izpraševanje šolske mladine iz krščanskega nauka. Potem so Njih ekscelencija v milem jednatem govoru razlagali dolžnosti katoliškega kristijana do božje matere Marije, kateri je posvečena tudi naša cerkev. Segale so nam v srce ljubeznjive besede visokega govornika. Eno uro dolgi govor zdel se je vsakemu le trenotek. Po govoru je sledila sv. birma in potem navadne molitve za mrtve na pokopališču.

Ogledovali so višji pastir notranjo opravo cerkve in le prehitro je minul nam dan.

Ta dan ostal nam bode v lepem spominu. Izrečena naj bode na tem mestu hvala vsakemu, kdor je kaj pripomogel, da se je slavnost vršila v lepem redu. Še enkrat pa hvala posebej gospodoma učiteljema. Pri omenjenih dveh gospodih pač velja rek:

„Ne samo, kar veleva mu stan;
Kar more, to mož je storiti dolžan!“

Krivčev.

Iz Prage, dne 10. julija. Volilni boj je potihnil. Voliti imajo še veleposestniki, toda te volitve so mirne in brez strasti. Glavni in kruti duevi boja volilnega bila sta dneva 2. in 5. dan t. m., ko so kmetske občine in mesta odločevala o svojih mandatih. Dasi se bodo vršile še nekatere volitve — namreč ožje — je vendar, hvala Bogu, ta boj, s katerim je bil obložen letos narod češki, — završen.

Motreč izid volitev po mestih in trgovinskih zbornicah, priznati mora vsak, da so se tu možato uprli pogubnemu toku in odločno odbacili mladočeški naval na edinost češkega naroda. Mestni volilci so pokazali s svojimi glasovi, da obsojajo poskuse, ki merijo na to, da se narod razdvojuje in ščuje.

V vsakem narodu, politično še mladem, časih nekatere ljudske vrste omamijo blesteče fraze in mastne obljube (Istotako je pri nas! Vred.), drvé se za puhlim krikom, ne da bi natančneje si ogledali in motrili može ali ljudi, koji se jim vsiljujejo in vrivajo za voditelja in domnevanega odrešenika. Na Češkem je letos v to skrajnost pala in zabredla večina kmetškega ljudstva. Tako je n. pr. v 49 čeških volilnih okrajih glasovalo 4094 volilcev za mladočeške kandidate in samo 3282 za staročeške. Številno torej zastopajo mladočeški volilci 1.637.600, staročeški volilci pa 1.313.600 kmetskih stanovnikov. Za mladočeške se je torej izrekla večina kmetškega ljudstva, koja je nezadovoljna z gmotnim upadkom in neznatnimi političnimi uspehi.

Toda z izidom po deželi je bila najhuje še prizadeta vera in katoliška duhovščina! Nijeden svečenik tu na Češkem ne dvoji — in omenjal sem o v svojem zadnjem dopisu — komu se imajo v porazu največ zahvaliti. Glavni agitatorji bili so ljudski učitelji, in baš njihovemu agitovanju imajo zahvaliti mladočeški poslanci svojo izvolitev. Zoper staročeško stranko zarotili so se učitelji, katerim v političnem in protikatoliškem rovanju na Češkem nihče ne dela zaprek, ker se ni uprla Liechtensteinovemu predlogu. Zoper katoliško cerkev pričel se je boj na Češkem, zategadel podpirajo Mladočeške liberalni Nemci (Pri nas pa „mlade“ talmi-nemci. Vred.), židi in protestanti. Habeant sibi!

Toda mestno stanovništvo je dokazalo, da stoji na trdnejši podlagi, da ne bega za meglenimi političnimi programi, da njega ogromna večina v svojem razumnstvu spoznava in vé ločiti prave zasluge in zmožnosti od puhlega napihovanja in političnega šarlatanstva. (Konec sledi.)

Dnevne novice.

(„Slovenski Narod“) je včeraj postavil mogočni svoj ščit pred „Omikane Samojede“, kateri mu večkrat gledajo iz-pod plašča, češ: Quos ego! Naj le prelista nekaj svojih števil in svojega Benjamina, in skril se bode za grm, kakor piše Seume, kajti takih ostudnosti nismo še čitali v nobenem slovenskem listu. Njemu pač veljajo besede: „Si tacuisses —“

(Deželno-zborske volitve na Kranjskem.) Iz včerajšnjega poročila je po pomoči izostalo ime barona Alfonza Wurzbacha. Nemških volilcev je bilo 57; baron Wurzbach in dr. Schaffer sta dobila po 56 glasov, ostali so bili enoglasno izvoljeni.

(Umrl) je sinoči po 6. uri po daljši bolezni, previden s sv. zakramenti, prečast. gospod Blaž

Šoklič, knezoškof. duhovni svetovalec in mestni župnik v Škofji Loki, v 50. letu svoje starosti. Pogreb bode v ponedeljek ob 8. uri zjutraj. Naj v miru počiva! — Umrl je 10. t. m. P. Ubald Repnik, O. S. Fr. na Trsatu, kamor se je iz Kamnika šel zdraviti. Naj v miru počiva!

(Sklep šolskega leta) so imeli danes na tukajšnjem c. kr. učiteljski s sv. mašo v cerkvi presv. Srca Jez. Istotako so vse mestne ljudske šole danes končale šolsko leto s sv. mašami v raznih cerkvah.

(G. Ivan Hribar) vabi ljubljanske volilce na razgovor o njihovih težnjah in željah, katere naj bi kot poslanec zastopal v deželnem zboru. Razgovor bode jutri dopoldne ob 10. uri v salonu čitalnišnem. Čas za razgovor ni ravno primeren večini ljubljanskih volilcev. Morda so si gospodje izvolili ta čas, da ne bi bilo prevroče.

(G. F. S. Vilhar) naznanja sl. občinstvu, da je III. njegovih skladeb dotiskana v Ljubljani pri B. Milicu in se tudi že razpošilja gg. naročnikom. Cena knjigi s poštnino je 2 gld. 10 kr. Knjiga obsega na 96 straneh 20 skladeb. Obširnejšo oceno objavimo prihodnje dni.

(Domača umetnost.) V prodajalnici g. Kolmana na Mestnem trgu je že nekaj dni razstavljen prelep kip lurske Matere božje. Izdelal ga je gosp. Andrej Rovšek, učenec na tukajšnji obrtni šoli, ki kaže veliko spretnost in nadarjenost.

(Nemško društvo „Südmark“.) V Gradci se je osnovalo društvo pod tem imenom, ki ima namen, kupovati kmetije na štajerski, koroški in kranjski jezikovni meji ter je izročevati dolgo službujočim nemškim poslom, ponesrečenim nemškim družinam, konečno nemškim družinam, katere ne izhajajo na domači zemlji. Ima tudi namen, kupovati in oddajati prodajalnice v mestih in trgih na jezikovni meji revnim nemškim trgovcem ter tako podpirati nemštvo na meji. Društvo ostane lastnik kmetije ali prodajalnice, da jo more nemška družina plačati za prvotno ceno. Pravila tega nemškega društva so gotova in se bodo v kratkem predložila v potrjenje.

(Nove sv. maše) bodo peli letos sledeči gospodje iz četrtega leta: Bojanec Anton, 11. avgusta v Št. Petru pri Novem Mestu; Cudrman Ivan, 4. avgusta na Trsteniku pri Kranji; Hauptman Peter, 28. jul. v Dolu; Hiersche Fran, 4. avgusta v Horjulu; Košir Fran, 22. julija na Rožniku; Mauring Janko, 28. julija na Igu; Mensinger Josip, 28. julija v Počatkih na Češkem; Pelc Ivan, 28. julija v Ribnici; Plečnik Andrej, 28. julija, v nunski cerkvi v Ljubljani; Smolnikar Luka, 4. avgusta v Spodnjem Tuhinju; Šmid Anton, 11. avgusta v Šmartnem pri Kranji; Vidergar Vincenc, 4. avgusta v Moravčah; Žagar Josip, 4. avgusta na Trebelnem; Železný Alojzij v Vel. Ždikov u na Češkem. Iz tretjega leta: Bezeljak Janez, 28. julija v Logu pri Vipavi; Brk Fran, 4. avgusta pri sv. Petru v Ljubljani; Čekal Ferdinand, 28. julija v Vobratan-u na Češkem; Novak Matija, 28. julija v Podzemelji pri Metliki; Piber Janez, 4. avgusta na Bledu; Schiffer Ludovik, 4. avgusta pri sv. Jakobu v Ljubljani; Šiška Janko, 11. avgusta pri sv. Petru v Ljubljani.

(S Koroškega.) Zahvali slovenskim državnim poslancem so se pridružile podružnice v Ziljski Bistrici, Tolstem vrhu, Škocijanu, Črni in krajni šolski svet v Vogerčah. — Na večer pred praznikom sv. Cirila in Metoda je gorelo okoli Celovca mnogo kresov. Z Goričice poleg Celovca so jih našli 23. V Sp. Roži je gorelo po vrhovih nad 30 kresov. To je veselo znamenje, da se Koroška probuja. Živeli zavedni Slovenci. Pokažite, dragi bratje, da ste sami gospodarji na svoji zemlji. Vi vstajate, a Nemcev je strah. — Č. gosp. Fr. Centrih, župnik v Št. Petru, je dobil župnijo v Črni; č. g. J. Sirnik, kanonik v Velikoveci, župnijo v Dvoru. Umrl je č. g. Ed. Mačnik, župnik v Liedingu.

(Iz Würshofen-a) na Bavarskem se nam piše dne 11. t. m., da se pri znanem „vodnem zdravniku“ župniku Kneipp-u zdravé od 1. julija dalje naši rojaki č. gg.: Peter Warthol, Iv. Mavrič, Simon Ažman in Anton Petrič. Iz srca želimo, da se vsi zdravi povrnejo v domovino!

(Utonil.) Iz Mevdov se nam poroča, da sta se šla včeraj opoldne kopat dva orožnika v Savo, kjer se steka s Soro. Ker se je eden, imenom Ženko, brez skrbi vrgel v valove, je utonil.

(Orglarska šola) tukajšnjega „Cecilijinega društva“ je imela včeraj sklep šolskega leta; izmed 9 abiturijentov je dobilo 8 spričevalo sposobnosti,

in sicer eden z odliko, trije z dobrim vspehom, eden manje za velike maše, trije pa izvzemši velike maše. Trinajsti tečaj te šole se začne 17. septembra t. l. ob 8. uri zjutraj. Letos je štela šola 20 učencev.

(C. kr. deželni zdravstveni svet) se je včeraj posvetoval o načrtu za novo deželno bolnišnico. Prostora je odmerjenega za 400 postelj.

(Izvestje velike realke) v Ljubljani ima na prvem mestu spis „Florenbilder aus den Umgebungen Laibachs“ od Viljema Vossa. Spis je razdeljen v 14 odstavkov, in sicer: 1. Der Laibacher Schlossberg; 2. Auf dem Golovec; 3. Die Rosenbacherberge; 4. Ein Blick auf die Wiesenflora um Laibach; 5. Kaltenbrunn; 6. Das alte Savenufer bei Stožice nächst Laibach; 7. Das Savethal bei Zwischenwässern; 8. In den Billichgrazer Dolomitbergen; 9. Der Grossgallenberg; 10. Veldes; 11. Das Vrata-Thal; 12. Der Vini vrh bei Franzdorf; 13. Ein botanischer Ausflug in die Braunkohlengruben Sagors; 14. Pilzpidemien in Krain. Poučevalo je 18 učnih moči. Učencev je bilo po narodnosti 134 Nemcev, 145 Slovencev, 5 Hrvatov, 3 Čehi, 16 Italijanov, vskupe 303; po veri 289 katolikov, 1 pravoslavni, 10 protestantov, 3 židje. Šolnine so vplačali 6850, ustanov se je izplačalo 1244 gld. 10 kr.

(Iz Celovca) nam je prijatelj poslal program gimnazijski. Na prvem mestu je govor, ki ga je ravnatelj dr. Svoboda govoril o cesarjevi štiridesetletnici. Profesor Adalbert Meingast je priobčil spis „Lateinische Stilübungen“. Iz šolskega poročila pozivemo, da je poučevalo 11 profesorjev, 1 učitelj, 4 suplenti, 3 pomožni in 4 postranski učitelji, vkupe torej 23 moči. Vseh učencev je bilo na gimnaziji 392, Nemcev 334, Slovencev 54, 1 Čeh, 1 Oger, 2 Italijana, iz Celovca 93, s Koroškega 230, s Kranjskega 6, s Štajerskega 28 itd. Šolnine so plačali 6397 gld. 50 kr. Sloveščina se je poučevala v štirih oddelkih, katero je obiskavalo 69 učencev.

(Iz Radovljice) se nam poroča, da je včeraj ondi umrl g. Blaž Resman, strojar in posestnik na Bledu, v 65. letu svoje starosti. N. v m. p.!

(Brnski „Hlas“) je te dni objavil v „Listku“ Jurčičevo povest „Za pipo tabaka“ v prevodu od g. V. Ševčika. Isti list ima smešno tiskovno pomoto, da je za Kočevje in Ribnico izvoljen poslanec Reifnitz.

Telegrami.

Zagreb, 12. julija. Starčevićansko glasilo „Hrvatska“ so zaradi nekega članka zoper nemško državo zaplenili in prepovedali.

Reka, 12. julija. Ruski veliki knez Peter Nikolajevič je danes došel z brzovlakom ter se je s spremstvom osmih oseb vkrcal na pričakujočo ga ladijo „Sibil“, s katero se je odpeljal v Kotor.

Kolonija, 13. julija. „Köln. Ztg.“ se poroča iz Pariza: Ruskemu vojnemu ministru v Vichyju je došla tako važna listina carjeva, da je niso mogli poslati niti po pošti, niti s kurirjem, marveč jo je prinesel neki ruski častnik.

Narodno gospodarstvo.

Poslano.

V 30. dan junija t. l. vršilo se je pod predsedništvom predsednika Nj. ekscelencije gospoda Stefana Bitto izredno generalno zborovanje ogersko-francoske zavarovalne delniške družbe (Franko-Hongroise) v Budapešti, v kojem se je sklenilo, naj se opusti izgubovni oddelek za prevažanje, in po vseh odpisanih prometnih izgubah ostala čista delniška glavnica povekša s tem na dva milijona, da se znova izdâ 1500 novih delnic po 100 gld., kojih vplačitev je vže zajamčena, ter torej zdaj imovina družbe iznaša:

gold. 2.000.000, delniške glavnice,
" 933.400, glavniške rezerve,
" 399.395, dolžnih rezerv,

gold 3.332.795, in po prišteti
" 4.915.193 obnašajočih rezerv za premije in škode se more

družba ponašati s poroštvem zakladom v svoti od: gold. 8.247.989, katera podaje zavodu pravico, da se sme šteti med najzanesljivejše družbe avstro-ogerskega cesarstva.

Poročilo dalje povdarja, da vzlic mnogostranskemu umeteljno gojenemu beganju občinstva družba ni trpela znatnega oškodovanja, temveč da tekoče gospodarsko leto veselo in ugodno napreduje.

Prejemek premij znaša od 1. dne do 31. dne maja 1889. l. v zavarovalnem oddelku zoper ogenj 718 817 gold. 58 kr.; v oddelku zoper točo se je vsprejelo 334 422 gold. 63 kr. Premije v zavarovalnem oddelku zoper nezgode iznašajo 31.663 gl. 43 kr.

V oddelku za zavarovanje življenja se je odposlalo pristopnih oglasil nad gold. 3.280.017; — prejemek premij v tem oddelku znaša 460.958 gl. 23 kr. (1)

Zahvala.

Za deželne poslance izbral si je naš narod večinoma po podpisnem odboru od zaupnih mož in volilnih shodov priporočane kandidate. Volilni odbor se tedaj toplo zahvaljuje volilem, kateri so se držali dane besede in volili deloma že skušene, deloma nove za narodne pravice unete može, kateri bodo gotovo po vseh svojih močeh delali sporazumno s starimi poslanci.

Obžalovati pa je — in to boče in mora narodni volilni odbor posebej povdarjati — da se je v nekaterih volilnih okrajih krušila doslej vzgledna volilna disciplina — ona, ki nam je v težavnejših položajih bila in bode jedini pogoj zmagi in uspešnemu političnemu delovanju.

V Ljubljani, dné 13. julija 1889.

Za narodni volilni odbor:
Murnik.

Umrlj so:

10. julija. Anton Ronech, mizar, 33 let, Ulice na Grad 12, jetika. — Jera Juvan, gostija, 62 let, Florijanske ulice 11, vsled raka.

11. julija. Marija Stokar, dekla, 84 let, Kongresni trg 16, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	738 0	22 6	sl. svzh.	jasno		
12 2. u. pop.	736 5	30 2	sl. jzap.	"	0-00	
9. u. zveč.	735 4	23 8	"	"		

Srednja temperatura 25 5°, in 6-5° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

13. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 85 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 % "	84 " 70 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 90 "
Papirna renta, davka prosta	99 " 85 "
Akcije avstr.-ogerske banke	907 " — "
Kreditne akcije	302 " 50 "
London	119 " 20 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 46 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemške marke	58 " 30 "

Tržne cene v Ljubljani

dné 13. julija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	—	Špeh povojen, kgr.	—	65
Rež,	4	66	Surovo maslo,	—	58
Ječmen,	4	16	Jajce, jedno	—	1
Oves,	3	—	Mleko, liter	—	7
Ajda,	4	66	Goveje meso, kgr.	—	54
Proso,	4	66	Telečje	—	50
Koruza,	4	70	Svinjsko	—	60
Krompir,	1	60	Koštrunovo	—	32
Leča,	12	—	Pišanec	—	40
Grah,	13	—	Golob	—	18
Fižol,	11	—	Seno, 100 kgr.	2	14
Maslo,	—	85	Slama,	2	23
Mast,	—	70	Drva trda, 4 mtr.	6	10
Špeh svež,	—	60	" mehka, "	4	15

Bogu vsegamogočnemu se je dopadlo prečast. gospoda

Blaža Šoklič-a,
mestnega župnika in knezoškofijskega duhovnega svetovalca,

večkrat previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, danes ob 1/4 7. uro zvečer v 50. letu njegove starosti poklicati v boljše življenje.

Pogreb pokojnika, katerega priporočava prijateljem, znaneem in zlasti župljanom v molitev, bode v ponedeljek, 15. julija, zjutraj ob 8. uri.

V ŠKOFJI LOKI, dné 12. julija 1887.

Janez Oblak, Miha Horvat,
mestna kapelana.

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik Franc Brückner.

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprav

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornati.

Odlikovan: 1873, 1881.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

V obvarovanje zdravja nedvomno nekaj novega

je uradno koncesijonovana, naravna, umetno s presto ogeljno kislino prirejena mineralna kislava voda

kostrivniški kislava vrelec

(Römerbrunnen)

pri Rogatcu.

Z naravo in umetnostjo srečno spojena, nedosegljiva, do sedaj v kupčiji še ne se nahajajoča zdrava pijača je ta peneča se

mineralna kislava voda,

katera je zdravješa in okusnejša kakor vse takozvane sifon kislave vode. (23—12)

Na prodaj je v vseh znamenitejših lekarnah, pri trgovcih ter jo neposredno pošilja oskrbnitvo rimskega vrelca, pošta Rogatec-Slatina (Štajersko).

Svojo bogato zalogo

raznovrstnih voz

po najnižjih cenah

priporoča slavnemu občinstvu

Franc Šiška,

kovaški in podkovski moster.

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6,

v Tönniesovi hiši. (10)

Gospodom šolskim predstojnikom in učiteljem

(17) priporoča

Andr. Druškovič

trgovina z železnino in orodjem

na mestnem trgu 10,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjerejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer:

drevesna strgulja, škarje za gosnice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, dreves. škarje,

cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na

lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

FR. CASERMAN,

izdelovalec obleke za gospode,

Šelenburgove ulice Ljubljana Šelenburgove ulice
(nasproti čitalnici)

se priporoča slavnemu občinstvu z mesta in dežele v

izdelovanje obleke
po najnovšem kroju

po mogoče nizkih cenah; istotako svojo bogato zalogo raznovrstnega domačega in inozemskega blaga.

Posebno se priporoča prečastiti duhovščini v izdelovanje talarjev in razne obleke.

Uzorci so franko na razpolago. (6)

! Blagovolite obrniti !

Prva vijavška sadjarska zadruga

ima sedaj svojo prodajalnico

v šolskem drevoredu

za vodo v lesenem pavilonu nasproti semenišču.

Prodajalnica je odprta od 6. do 11. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne.

Danes in prihodnje dni !! marelice, kilo po 32 kr. !!

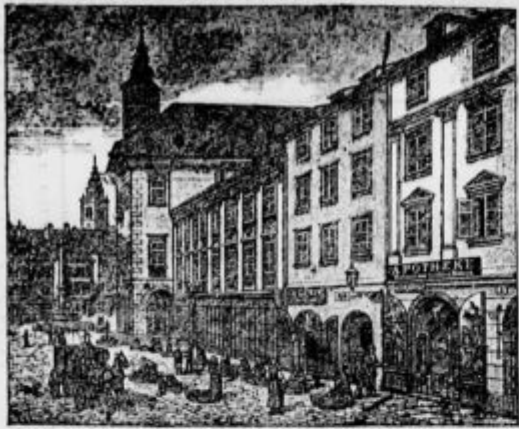
(V večih množinah od 5 kgr. naprej po 28 kr.)

Važno za gospodinje na deželi.

Na pisemno naročilo pošlje zadruga 5 kgr. marelic s koškom in zavojem vred vseh drugih stroškov in poštnine prostje za 1 gl. 50 kr. kamorkoli si bodi. Naročila je pošiljati „sadjarski zadrugi“ v Ljubljani.

! Blagovolite obrniti !

Lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani na velikem Mestnem trgu,

priloga tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornih skušenih domačih zdravilih. Lekarn Trnkóczy-jeve tvrde je pet, in sicer: Na Dunaji Viktor pl. Trnkóczy, V Hundsturmstrasse 113 (tudi kemična tovarna); dr. Oton pl. Trnkóczy, III., Radeckypfatz 17, in Julius pl. Trnkóczy, VIII., Josefstädterstr. 30. V Gradcu (na Stajerskem) Vendelin pl. Trnkóczy. V Ljubljani Ubald pl. Trnkóczy. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.

Marijacejske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vseh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri jedli, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bijuvanje, glavoból, kré v želodcu, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezní na vraeli, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gold., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo! opozarjamo, da se tiste istinite marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odlično najbolje zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa čé se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Malicu“ z zraven stoječim znamenjem. 1 stekl. 50 kr. tucat 4 gl. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratoból, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 gl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kricistilne kroglice

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele,

okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

Cvet za konje.

Najbolše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi itd., otekanji nog, mehurjih na nogah, izvunjenji, tišanji od sedla in oprave, pri sušeti itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hlabah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Svarilo! Naši izdelki so pristni, zanesljivi in zajamčeni, če imajo ime Trnkóczy in našo varstveno znamko. Zoper ponarejanje istih se sodnijski postopa.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža (40)

in se vsak dan s pošto razpošiljava.

Usojam si naznaniti, da sem odprl svojo (3-3)

odvetniško pisarno
v Ljubljani,
Gosposke ulice 5.
Dr. Anton pl. Schoepl.

Kavarna „Austria“ (Café Schmidt)

sv. Petra cesta šte. 34 v Ljubljani
(poleg mesarskega mosta) (8)

priloga se sl. občinstvu z mesta in dežele v mnogobrojni obisk. Postreže svojim gostom z vedno svežo kavo in drugimi okrepcujočimi pijačami ter ima na razpolago slovenskih in nemških časopisov veliko število.

Anton Ravnikar,

krojaški mojster,

29 Rošne ulice LJUBLJANA Rošne ulice 29

vsprejema vsakovrstna v

krojaško obrt

spadajoča naročila, katera izvrši po najnovejšem kroji iz domačega in vnanjega blaga po priznani nizkeji ceni z zagotovilom solidnega in trpežnega izdelovanja. (6-6)

Javna zahvala,

katero podpisani izrekam ogersko-francoski zavarovalnici

„Franco-Hongroise“,

ki ima glavni zastop v Ljubljani, Marljn trg št. 1, oziroma njenemu zastopniku gosp. Francu Kolbe tu iz Vač, za jako naglo izplačo cele zavarovalne odškodnine mojega pred kratkim pogorelega poslopja, ter omenjeno društvo vsakemu kot pošteno najgorkeje priporočam.

Belnek pri Moravčah, 18. junija 1889.

(1) Anton Ribič m. p.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Kjeu Koljama,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priloga prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priloga čilne za prekupe so oljnate barve v ploščevinastih pušicah (Blehbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (13)

Cenike na zahtevanje.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priloga se v ljudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnoveše oblike, kot

monstranc, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognju pozlatim in posrebrim. Če gg. naročniki naj mi blagovolé poslati iste nfrankovane (36)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli šte. 17.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštine prosto!

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priloga po zeló nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

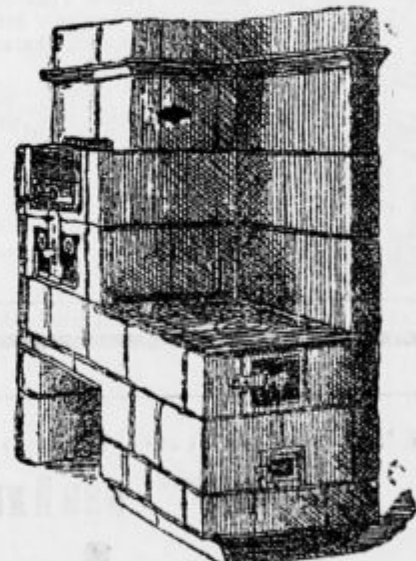
Vodnjake za zabiati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(30)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmitrom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Učenca ali praktikanta,

ki je dovršil drugi latinski razred (ali realko), sprejemem takoj v svojo prodajalnico z mešanim blagom; deček mora biti dobro vzgojen, zdrav, brez kake telesne napake ter slovenskega in nemškega jezika zmožen.

Ponudbe naj se naravnost meni pismeno s spričevalom dopošljejo.

Fr. Ks. Goli,

trgovec v Idrjli, Notranjsko.

(3-1)

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani zahvali se tem potom prečast. duhovščini in sl. občinstvu za doseganje naklonjenost ter se ob enem priporoča tudi v bodoče v izševanje vseh v

čevljarstvo obrt

vštevajočih se del. Za točno, lično in trpežno izvršenje jamči, istotako za mogoče nizko ceno. Spoštovanjem

Matija Horvat,

čevljarški mojster,

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32.

(8)

Pri razstavah mnogokrat odlikovan.

50% prihranitev goriva (jamčeno).

Izključno o. kr. privilegovane

lončene peči

z združeno zračno kurjavo

patent **Lerch & Seidl,**

elegantne in po ceni, kakor vse vrste peči s slepicami, od najpreprostejših do najelegantnejših, priporoča najstarša in največja

tovarna za peči in lončene izdelke na Kranjskem

August Drelse

v Ljubljani.

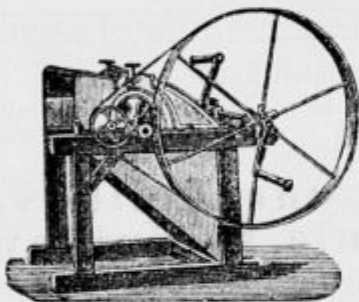
(41-17)

Pri razstavah mnogokrat odlikovan.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlini za olive, vinske in sadne stiskalnice, mlini za grozdje in sadje

najnovejša sestava v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala. stroji za ropkanje tursice, sejalniki, orala itd. itd. Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno izgotovljene in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj,
Praterstrasse 78

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franko.

Razprodajalec najugodnejši pogoji.

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

(12)

Diseldorfske oljnate barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje). Filijala: Slonove ulice 10-12

priporoča slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnate barve v ploščevinastih puščah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 klgr. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Spezialiteta: Firnež iz kranjskega lančnega olja.

Spezialiteta: Ultramarinmodra in zelena barva.

Radenska kislá voda ob vznožji Slovenskih goríc, ne zamenjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kislá voda stoji več kakor jeden dan v odprti posodi, vendar se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se pogubi in razkadi kakor se steklenica odmaši.

Radenska

kislá voda po natriju in litiju najbogatejša

prekušeno zdravilno sredstvo proti mehurnim boleznim, protinu, kamenci v mehurju, dalje proti boleznim v želodcu, mokril, dolgotrajnem kataru dihal, zlatej žili in zlatenici.

Po-kusi dr.-jev: Garroda, Biswanger, Cantanija, Ure-ja so dokazali, da ima litij največjo raztopivno moč pri sečnokislili, nasednih izločkih, iz česa se sklepa na najugodnejše učinke Radenske vode.

Kot okrepjujoča pijača z vinom ali sadnimi sokli in sledkorjem pomešana, je Radenska kislá voda v obliki priljubljena.

Kopališče Radensko.

Kopanje v slatini in v jeklenici vpliva posebno pri: protinu, bolečinah mokril, malokrvnosti, ženskih boleznih, slabostih itd.

Stanovališča po ceni. Prospekt (brezplačno) od ravnateljstva:

Kopališče Radenci blizu Ljutomera.

Zaloga kisle vode pri: F. Plautzu in M. Kastner-ju v Ljubljani. (29)

Ogersko-francoska zavarovalna banka

FRANKO - HONGROISE

s poroštvem premoženjem nad **8 milijonov goldinarjev,** zavaruje poljske in snožetne pridelke v kozoleh, na podu in v shrambi

zoper požarne škode po najnižjih cenah.

Nastale škode se hitro in vestno izplačujejo.

Ponudbe prejema in poizvedbe izdava glavni zastop za Kranjsko v Ljubljani, Marijin trg št. 1, v prvem nadstropji (v g. Ranthovi hiši), kakor tudi vnanji zastopniki. Spoštovanjem

Jos. Paulin,
glavni zastopnik.

(2-1)

Patentovane in zoper vsako vreme trajne

mineralne

fasadne barve

Ludovika Christa v Lincu ob D.

Zastopnik za Kranjsko: **F. P. VIDIC in drug.**

so najboljša, najtrajnejša in najcenejša barvena snov za poslopja, trdna zoper dež in solnce, kažejo lepi in mirni svit finejšega peščenika in so luknjičaste, kar se ne more v zdravstvenem oziru dosti preceniti. — Mnogo cenejše od oljnatih barv.

Zabojček na poskušnjo gl.d. 1:60.

Ceniki, prospekti in spričevala zastoj in franko.

(12-5)